

THE VOTING BEHAVIOR OF THE SINO-THAI POPULATION
IN THE ELECTION OF BANGKOK METROPOLIS CONSTITUENCY 2

Mr. Ruchakorn Napapornpipat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-579-560-7

รัชกรณี นภาพรพิพัฒน์ : แบบแผนการลงคะแนนเสียงชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตชุมชนหนาแน่น
เขต 2 กรุงเทพมหานคร (THE VOTING BEHAVIOR OF THE SINO-THAI POPULATION IN THE
ELECTION OF BANGKOK METROPOLIS CONSTITUENCY) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.กมลลา
ลือพานิช-ชนทปราบ, 172 หน้า. ISBN 974-579-560-7

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาค้นคว้าหาแบบแผนพฤติกรรมกรรมการลงคะแนนเสียงของ
ชาวไทยเชื้อสายจีนในการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร เขต 2
เมื่อ 25 พฤศจิกายน 2533 ว่าเป็นไปในลักษณะใด โดยพิจารณาถึงเชื้อชาติและวิถีประจำแบบจีน
ตลอดจนอิทธิพลของลัทธิคัมภีร์ที่ต่อการตัดสินใจลงคะแนนดังกล่าว รวมถึงความผูกพันทางการเมืองของ
ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยใช้ข้อมูลทั้งจากแบบสอบถาม เอกสาร การสังเกตการณ์จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน
210 กรณีของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตสัมพันธวงศ์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งชาวไทยเชื้อสายจีนที่มีความผูกพันในเชื้อชาติและวิถีประจำ
แบบจีนในระดับสูงทั้งในด้านวัฒนธรรมและลักษณะภาษา มีแนวโน้มที่จะลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครที่มี
ความเป็นจีน สูงกว่ากลุ่มที่มีความผูกพันต่ำ สำหรับกลุ่มที่มีความแตกต่างด้านอายุนั้นพบว่า ระดับอายุ
51 ปีขึ้นไปมีความผูกพันในเชื้อชาติและวิถีประจำแบบจีนในระดับสูงกว่ากลุ่มอายุอื่น ๆ ซึ่งมีแนวโน้มใน
การตัดสินใจเลือกผู้สมัครที่มีความเป็นจีนสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ในขณะที่ระดับอายุ 41-50 ปี และ 20-40 ปี
มีความผูกพันในระดับปานกลางและต่ำ จึงมีแนวโน้มที่จะเลือกผู้สมัครที่มีความเป็นจีนในระดับต่ำตามไปด้วย

ในประเด็นศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของลัทธิคัมภีร์ต่อการตัดสินใจเลือกตั้งนั้น พบว่า ผู้ที่มีระดับ
อายุ 51 ปีขึ้นไปซึ่งส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มคัมภีร์ได้ตัดสินใจเลือกผู้สมัครตามคำแนะนำของลัทธิคัมภีร์
ยิ่งกว่ากลุ่มคนในระดับอายุต่ำลงมา แต่มีข้อยกเว้นสำหรับอาชีพผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ประกอบอาชีพธุรกิจ
การค้า ซึ่งต้องติดต่อสัมพันธ์กับสมาชิกคัมภีร์โดยไม่จำกัดอายุ มีแนวโน้มที่จะตัดสินใจเลือกผู้สมัครตามคำ
แนะนำของลัทธิคัมภีร์ด้วย

สำหรับรูปแบบของความผูกพันทางการเมืองนั้นพบว่า ผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูง
ซึ่งมักจะมีระดับการศึกษาสูงด้วย ส่วนใหญ่จะมีความผูกพันทางการเมืองในระดับค่อนข้างสูงโดยการติดตาม
ข่าวสารข้อมูลทางการเมือง และจะไม่ลงคะแนนเสียงเลือกผู้สมัครโดยคำนึงถึงความเป็นจีน แต่มี
ข้อยกเว้นว่าในทางตรงข้ามผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ ซึ่งมักจะมีระดับการศึกษาในระดับ
ต่ำมีแนวโน้มที่จะมีความผูกพันทางการเมืองในระดับต่ำ แต่ส่วนใหญ่มักจะมีความศรัทธาในหัวหน้าพรรค
การเมืองในระดับสูง แม้จะไม่ได้ผูกพันกับอุดมการณ์หรือความคิดทางการเมืองแต่อย่างใด

ภาควิชา ..... การปกครอง.....
สาขาวิชา ..... การปกครอง.....
ปีการศึกษา ..... 2534.....

ลายมือชื่อนิติ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
.....

RUCHAKORN NAPAPORNPIPAT : THE VOTING BEHAVIOR OF THE SINO-THAI
POPULATION IN THE ELECTION OF BANGKOK METROPOLIS CONSTITUENCY 2
THESIS ADVISOR : ASS.PROF.KANALA SUKHABANIJ-KHANTAPRAB, Ph.D.
172 pp. ISBN 974-579-560-7

The purpose of this research project is to study the pattern of voting behavior of a group of Sino-Thai population, living in Bangkok Chainatown area, in the by-election campaign of November 25, 1990. The relationships between the decision to vote and the influence of such factors, such as racial orientations, Chinese folkways, the Chinese professional associations, the changing political environment are thoroughly discussed. The aim is to find out whether the decisions to vote for any candidates are considerably based on which kind of factors i.e. racial, professional or political.

The research findings are as follows:

1. The Sino-Thais who have strongly identified themselves with being Chinese, i.e. practicing Chinese folkways and having the ability to speak, read and write the Chinese language, tend to vote for the candidates represented Chinese race.
2. As far as the age difference is concerned, the Sino-Thais who are over 51 years of age, mostly identified themselves with the Chinese way of life and who also have strong connection with The Chinese professional associations, tend to vote according to the racial as well as professional considerations. On the contrary, the Sino-Thais, aging between 41-50 years and 20-40 years who do not identify themselves strongly with the Chinese way of life, tend to vote for any candidates politically qualified no matter what race or profession do they belong.
3. The study of the relationship between the decision to vote and their political orientations reveals that a group of Sino-Thais with high level of socioeconomic and educational status also have strong affiliations with the various political groups and well oriented with political climate tend to vote according to their political consideration rather than subscribing to the influence of Chinese folkways or following the advice of some Chinese professional associations.

ภาควิชา ..... การปกครอง
สาขาวิชา ..... การปกครอง
ปีการศึกษา 2534

ลายมือชื่อนิติกร

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุจิต บุญบงการ ประธานกรรมการสอบ
วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กนลา สุขพานิช-ชั้นทปราบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
และ รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ พ่วงแพ้ว กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาสละ
เวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ และแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณบุคคลอีกหลายท่านที่มีได้กล่าวนาม ณ ที่นี้

รัชกรณ์ นภาพรพิพัฒน์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภาพ.....	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
สภาพปัญหาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	10
ขอบเขตของการศึกษาวิจัย.....	10
ลักษณะพื้นที่ที่ทำการศึกษาวิจัย.....	10
สมมุติฐานการศึกษา.....	11
วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาวิจัย.....	15
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	16
การเสนอรายงานการวิจัย.....	17
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวความคิดและผลงานวิจัย.....	18
แนวทางการศึกษาพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	20
ทฤษฎีปัจจัยตัวกำหนด.....	39
ทฤษฎีความสำนึกเชิงเหตุผล.....	40
ทฤษฎีระบบ.....	47
ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียง เลือกตั้งในประเทศไทย.....	48
สรุป.....	57

	หน้า
บทที่ 3 ชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนในเขตสัมพันธวงศ์.....	66
โครงสร้างของระบบครอบครัว.....	66
ลักษณะภาษา.....	69
ความเชื่อและพิธีกรรมทางศาสนา.....	70
แบบแผนทางเครือญาติและการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือกัน.....	71
แบบแผนการลงคะแนนเสียงชาวไทยเชื้อสายจีน เขต 2.....	72
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	89
ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	90
เชื้อชาติและวิถีประชาแบบจีนมีส่วนสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจเลือกสรร ผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	92
องค์กรหรือสมาคมจีนมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจทางการเมืองของ ประชาชน.....	103
ความผูกพันโครงสร้างและสภาพแวดล้อมทางการเมืองต่อพฤติกรรม การลงคะแนน.....	118
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	141
ข้อเสนอแนะ.....	145
บรรณานุกรม.....	148
ภาคผนวก ก.....	157
ภาคผนวก ข.....	161
ภาคผนวก ค.....	162
ประวัติผู้เขียน.....	172

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนชาวจีนที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ในประเทศไทย พ.ศ. 2502-2526...	8
3.1	แสดงผลการลงคะแนนเสียงกรุงเทพฯ ปี 2522 เขต 6 และ เขต 11..	73
3.2	แสดงรายชื่อ ส.ส.ที่ได้รับเลือกตั้งในเขต กทม.เขต 2 ปี 2531.....	79
3.3	แสดงผลการเลือกตั้งซ่อม กทม. เขต 2 เมื่อ 25 พฤศจิกายน 2533...	82
3.4	แสดงการเปรียบเทียบผลการเลือกตั้ง ส.ส. เขตสัมพันธวงศ์ เมื่อ 18 เม.ย. 2526, 27 ก.ค.2529, 24 ก.ค. 2531, 25 พ.ย. 2533	86
4	แสดงสภาพภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง.....	90
4.1	แสดงความผูกพันในเชื้อชาติและวิถีประชาแบบจีน.....	93
4.2	แสดงความผูกพันในเชื้อชาติและวิถีประชาแบบจีนต่อการลงคะแนนเสียง..	94
4.3	แสดงการเลือกผู้สมัครคนไทยและคนไทยเชื้อสายจีน.....	95
4.4	แสดงการเลือกผู้สมัครที่มีความรู้ทางภาษาจีน.....	96
4.5	แสดงการเลือกผู้สมัครระหว่างชายและหญิง.....	98
4.6	แสดงอิทธิพลของสมาคมจีนในการช่วยเหลือให้ผู้สมัครบางพรรค.....	105
4.7	แสดงจำนวนคนที่คาดว่าจะไปลงคะแนนเสียงให้ผู้สมัครคนใดคนหนึ่ง ตามความต้องการของสมาคมจีน.....	109
4.8	แสดงอิทธิพลของสมาคมจีนมีผลต่อการลงคะแนนเสียง.....	111
4.9	แสดงเกณฑ์ตัดสินใจเลือกผู้สมัครรับเลือกตั้ง.....	113
4.10	แสดงเกณฑ์การเลือกตั้งโดยคำนึงถึงพรรคหรือบุคคล.....	120
4.11	แสดงระยะเวลาในการตัดสินใจเลือกผู้สมัคร จำแนกตามสภาพทาง เศรษฐกิจและสังคม.....	124
4.12	แสดงวิธีการรณรงค์หาเสียง จำแนกตามสภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม.....	127

ตารางที่

หน้า

4.13	แสดงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองต่อการตัดสินใจ.....	134
4.14	แสดงทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของรัฐบาล จำแนกตามสถานภาพทาง เศรษฐกิจและสังคม.....	136
4.15	แสดงจำนวนผู้เลือกตั้งเปลี่ยนใจไปเลือกพรรคการเมืองใหม่จากสาเหตุ การฉ้อราษฎร์บังหลวง.....	138

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
2.1	แสดงตัวแบบสาเหตุของการตัดสินใจเลือกตั้ง.....	34
2.2	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความนิยมต่อพรรคการเมืองและผู้สมัคร รับเลือกตั้งกับพฤติกรรมการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง.....	37
2.3	แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและปัจจัยที่เป็นตัวกำหนด.....	46
3	แผนที่เขตสัมพันธวงศ์.....	85